

INSTYTUT PEDAGOGIKI

UNIwersytet Wrocławski

**Raport z prac Kierunkowego Zespołu Oceny
Jakości Kształcenia**

Rok akademicki 2020/21

Część I. Działania Zespołu w okresie objętym sprawozdaniem

Zespół pracował w składzie:

dr hab. Piotr Kwiatkowski - przewodniczący

dr hab. Krystyna Dziubacka - sekretarz

dr Jolanta Lipińska-Lokś

dr Agnieszka Janik

dr Kamila Wylęgły – przedstawiciel studentów i doktorantów

Kierunkowy Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia (KZOJK) wykonywał w roku akademickim 2020/21 prace zgodne z zaplanowanymi zadaniami oraz zadaniami nieplanowymi. Dotyczyły one następujących obszarów:

- bieżąca ocena jakości kształcenia w oparciu o semestralne raporty udostępniane przez Dziekana oraz formułowanie zaleceń z tym związanych, w tym typowanie zajęć do hospitacji (w porozumieniu z dyrekcją Instytutu – na podstawie analizy ocen w studenckiej ewaluacji i komentarzy słownych do zajęć);
- analiza ocen z zajęć hospitowanych;
- współpraca z Kierunkowym Zespołem ds. Jakości Kształcenia w pracach nad modyfikacjami programów studiów w zakresie własnych kompetencji;
- współpraca z Wydziałową Komisją ds. Oceny Jakości Kształcenia – udział przewodniczącego KZOJK w posiedzeniach Komisji;
- przygotowywanie danych dotyczących oceny jakości kształcenia do raportów tejże Komisji;
- konsultacja i wsparcie dla projektowania programów kształcenia, z uwzględnieniem proponowanych zmian i aktualizacji w obrębie dokumentów dla studiów pierwszego i drugiego stopnia kierunków i specjalności realizowanych w Instytucie Pedagogiki UW;
- udział w spotkaniach z ekspertami PKA w trakcie akredytacji na kierunku pedagogika i pedagogika specjalna;
- zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą modyfikacji programów kształcenia na studiach licencjackich (stacjonarnych i niestacjonarnych), wynikającą z realizacji projektu Uczelnia uważna – projektowanie uniwersalne na Uniwersytecie Wrocławskim (nr umowy POWR.03.05.00-00-PU08/19). Zespół ocenił pozytywnie projekt zmian w zakresie swojej kompetencji;
- przeprowadzenie analizy dokumentacji dotyczącej nowej specjalności Poradnictwo rodzinne na studiach II stopnia. Zespół pozytywnie rekomendował projekt w zakresie własnej kompetencji;
- udział doradczy w wypracowaniu formuły dyplomowania dla kierunku pedagogika (profil ogólnoakademicki);
- zapoznanie się z dokumentacją dotyczącą jednorazowej zmiany na specjalności Edukacja dorosłych i marketing społeczny (studia I i II stopnia) w roku akademickim 2021/2022 – przedmiot „Sztuka w edukacji dorosłych” zastąpiony przedmiotem „Film w działaniach edukacyjnych”. Wyrażono akceptację dla tej zmiany;
- udział w pracach Zespołu ds. modyfikacji programów studiów na kierunku Pedagogika I i II stopnia – przedyskutowanie propozycji zmian i sposobu ich implementacji.

Prace Kierunkowego Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia odbywały się w formie zdalnej z uwagi na ograniczenia związane ze stanem epidemicznym (COVID-19). Wszystkie sprawy były procedowane poprzez komunikację elektroniczną.

Część II. Wyniki analizy studenckiej ewaluacji zajęć

Wyjaśnienie metodologiczne

Wyniki ankietyzacji dydaktycznej obejmują oceny wystawione przez studentów w semestrach zimowym i letnim danego roku akademickiego. Dane zostały zagregowane przez ważoną liczebnością respondentów średnią arytmetyczną: wyniki z obu semestrów scalono w jedną roczną ocenę dla każdego przedmiotu i kierunku. Do analizy zakwalifikowano wyłącznie przedmioty i prowadzących, dla których zebrano co najmniej 3 wypełnione ankiety ($N \geq 3$). Wyniki poniżej tego progu nie są uwzględniane w tabelach ani interpretacjach. Granice kwartyli (Q1 – dolny, Q3 – górny) obliczano osobno dla każdego kierunku: Q1 wyznacza granicę, poniżej której plasuje się 25% najniżej ocenianych przedmiotów; Q3 – granicę, powyżej której plasuje się 25% najwyżej ocenianych. Cztery segmenty analityczne odpowiadają czterem programom: PE-lic. (Pedagogika, studia licencjackie), PE-mgr (Pedagogika, uzupełniające studia magisterskie), PES (Pedagogika Specjalna), PPW (Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna). Analizy prowadzono wyłącznie w obrębie danego roku akademickiego, bez odniesień do lat poprzednich.

1. Statystyki opisowe – porównanie kierunków

Kierunek	Przed. ($N \geq 3$)	Śr.	Mediana	Q1	Q3	Min	Max
Pedagogika – studia licencjackie	117	4.479	4.691	4.294	4.889	2.622	5.000
Pedagogika – uzupełniające studia magisterskie	100	4.501	4.754	4.353	5.000	1.125	5.000
Pedagogika Specjalna	47	4.394	4.700	4.088	4.902	2.438	5.000
Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna	40	4.483	4.625	4.258	4.928	2.452	5.000

Rok akademicki 2020/21 stanowi punkt wyjścia niniejszego cyklu sprawozdawczego i zarazem rok najtrudniejszy pod względem zewnętrznych uwarunkowań dydaktyki – cały rok akademicki realizowany był w trybie zdalnym lub hybrydowym w warunkach epidemii COVID-19. W tym kontekście wyniki ankietyzacji należy odczytywać ze szczególną ostrożnością: część problemów jakościowych mogła wynikać ze specyfiki nauczania zdalnego, a nie z trwałych cech oferty dydaktycznej.

2. Porównanie kierunków – podobieństwa i różnice

Zestawienie czterech kierunków ujawnia, że wszystkie uzyskują zbliżone wartości średnich arytmetycznych (4,39–4,50), jednak rozpiętości wewnętrzne są w tym roku największe w całym czterolecu. PE-mgr wykazuje absolutne minimum na poziomie $M=1,125$ – wynik bez precedensu w zbiorze, dotyczący jednego przedmiotu przy próbie $N=24$. PES osiąga minimum $M=2,438$ przy $N=48$. Oba te przypadki wymagały bezpośredniej reakcji instytucjonalnej. PPW wykazuje najwyższy dolny kwartył ($Q1=4,258$), co świadczy o relatywnie mniejszej zmienności

wewnętrznej, pomimo wyraźnych wyjątków w dolnej strefie rozkładu. Wspólnym mianownikiem wszystkich kierunków jest wyraźna bimodalność: zajęcia specjalizacyjne i warsztatowe osiągają wyniki bliskie maksimum, podczas gdy kursy ogólnoakademickie i prawno-formalne skupiają się przy dolnych granicach rozkładu.

3. Przedmioty realizowane na wielu kierunkach – efekt kierunkowy

Poniższa tabela zestawia przedmioty prowadzone jednocześnie na co najmniej dwóch kierunkach, posortowane według rozpiętości ocen (kolumna „Rozp.”). Zjawisko różnych ocen tego samego kursu na różnych kierunkach określane jest jako efekt kierunkowy i wynika z kombinacji różnych oczekiwań zawodowych grup studenckich, odmiennego osadzenia treści w programie oraz ewentualnych różnic w sposobie prowadzenia.

Przedmiot	PE-lic.	PE-mgr	PES	PPW	Rozp.
Podstawy logopedii	2.833 (N=6)	5.000 (N=30)	—	—	2.167
Neurodydaktyka	3.000 (N=18)	5.000 (N=24)	—	—	2.000
Psychologia ogólna	4.700 (N=270)	—	2.889 (N=18)	3.000 (N=42)	1.811
Pedagogika specjalna	2.622 (N=90)	—	4.267 (N=30)	—	1.645
Dydaktyka ogólna	4.615 (N=374)	3.474 (N=78)	4.750 (N=108)	4.932 (N=192)	1.458
Praktyka pedagogiczna	3.877 (N=357)	4.360 (N=214)	—	4.950 (N=60)	1.073
Podstawy prawne edukacji dorosłych	4.515 (N=33)	3.472 (N=36)	—	—	1.043
Podstawy diagnostyki psychologicznej	3.917 (N=12)	4.944 (N=18)	—	—	1.027
Teoretyczne podstawy terapii pedagogicznej	4.000 (N=90)	5.000 (N=12)	—	—	1.000
Dzieci ulicy i street working	4.438 (N=48)	3.444 (N=36)	—	—	0.994

4. Analiza per kierunek

Pedagogika – studia licencjackie

Liczba ocenianych przedmiotów (N≥3): 117. Średnia: 4.479, mediana: 4.691, Q1: 4.294, Q3: 4.889.

Studia licencjackie obejmowały 117 ocenionych przedmiotów (N≥3). Rozkład jest wyraźnie bimodalny: obok wzorcowych zajęć specjalizacyjnych funkcjonuje szereg przedmiotów w dolnym kwartylu, w tym kilka z wynikami bezwzględnie niepokojącymi przy dużych próbach.

Przedmioty wymagające uwagi – dolny kwartyl ($M \leq 4.294$)

Przedmiot	M	N
Pedagogika specjalna	2.622	90
Interwencja i terapia psychopedagogiczna	2.637	168
Wprowadzenie do pedagogiki resocjalizacyjnej	2.688	96
Metody wspomagania rozwoju	2.741	54
Praca z dzieckiem niedostosowanym społecznie	2.800	30
Podstawy logopedii	2.833	6
Neurodydaktyka	3.000	18
Psychologia rozwoju dorosłych	3.000	42
Logopedia	3.433	30
Metody diagnozy i terapii pedagogicznej	3.482	114
Techniki fizjoterapii rozwojowej	3.583	60
Seksuologia	3.611	18
Metodyka wychowania fizycznego	3.633	60
Psychologia kliniczna i społecznego niedostosowania	3.639	72

Dolny kwartyl ($M \leq 4,294$) zawiera kilka kategorii problemów. Dwa wyniki poniżej $M=3,0$ przy próbach $N=90-168$ to sygnały statystycznie niepodważalne: obydwa dotyczą kursów, których treść lub forma realizacji były wyraźnie niedopasowane do oczekiwań grupy. Podobne wzorce dotyczą zajęć o profilu ruchowo-fizjoterapeutycznym ($M \approx 3,6$ przy $N=60$), które jednocześnie uzyskały niskie wyniki na PES – co sugeruje problem systemowy z osadzeniem tych treści w programach pedagogicznych, nie incydentalną słabość realizacji. Kilka kursów ogólnoakademickich (filozofia, etyka, socjologia edukacji) przy próbach $N=250-340$ tworzy masowy sygnał o postrzeganej odległości tych treści od praktyki zawodowej.

Zróźnicowanie wewnątrz tytułu: W dolnym kwartylu ujawnia się silny efekt prowadzącego: Praktyka pedagogiczna wykazuje rozpiętość ocen sięgającą 2,2 punktu między różnymi realizacjami, Metody diagnozy i terapii pedagogicznej – 2,1 punktu. Tam, gdzie ten sam tytuł realizowany przez różnych dydaktyków przynosi tak skrajnie odmienne wyniki, problem nie leży w treściach programowych, lecz w sposobie ich realizacji.

Efekt prowadzącego – przedmioty z wyraźnym zróźnicowaniem realizacji

W poniższych przypadkach ten sam przedmiot prowadzony przez różnych dydaktyków uzyskał w tym samym roku akademickim wyraźnie odmienne oceny. Dane nie zawierają nazwisk. Kolumna „Rozp.” podaje różnicę między najwyższą a najniższą oceną realizacji.

Przedmiot	Zakres ocen realizacji	Rozp.
Seminarium licencjackie	$M=4.958$ ($N=96$) · $M=4.951$ ($N=82$) · $M=4.933$ ($N=30$) · $M=2.708$ ($N=24$)	2.292

Praktyka pedagogiczna	M=3.439 (N=107) · M=2.779 (N=95) · M=4.892 (N=65) · M=4.972 (N=36)	2.221
Metody diagnozy i terapii pedagogicznej	M=2.479 (N=48) · M=3.944 (N=36) · M=4.533 (N=30)	2.054
Pedagogika ogólna	M=4.249 (N=209) · M=4.708 (N=24) · M=3.364 (N=11)	1.344
Psychopatologia rozwoju	M=4.937 (N=95) · M=4.775 (N=71) · M=3.667 (N=18)	1.270
Etyka	M=3.544 (N=250) · M=4.789 (N=95)	1.245

Przedmioty wyróżniające się – górny kwartył (M ≥ 4.889)

Przedmiot	M	N
Autoprezentacja i savoir – vivre w zawodzie pedagoga	5.000	24
Contemporary European Culture- between Xenophobia and Multiculturalism	5.000	30
Diagnozowanie potrzeb edukacyjnych	5.000	17
Dydaktyka dorosłych	5.000	36
Metody terapii dziecka z zaburzeniami rozwoju	5.000	84
Praktyka Pedagogiczna ciągła	5.000	30
Zarządzanie karierą	5.000	36
Trening asertywności	5.000	18
Warsztaty socjoterapii	5.000	6
Warsztaty rozwoju zawodowego	5.000	6
Profilaktyka zagrożeń rozwoju dzieci i młodzieży	5.000	30
Warsztaty pracy z rodziną	5.000	6
Problemy aktywizacji i rozwoju społeczności lokalnych	4.985	66
Metody i techniki aktywizacji osób dorosłych	4.983	59

Górny kwartył (M≥4,889) tworzą niemal wyłącznie zajęcia specjalizacyjne: blok poradniczo-terapeutyczny (M=5,000 przy N=90–203), warsztatowy blok resocjalizacyjny i opiekuńczo-wychowawczy oraz kursy z zakresu aktywizacji dorosłych i andragogiki. Wspólna cecha: bezpośrednie wyposażenie w narzędzia zawodowe i wyraźna percepcja użyteczności treści przez studentów.

Dydaktycy z wybitnym wynikiem w skali rocznej

Poniżej zestawienie dydaktyków, których łączona (ważona liczbą respondentów) średnia ocen ze wszystkich prowadzonych zajęć na tym kierunku w roku 2020/21 plasuje się w górnym kwartylu wyników nauczycielskich. Kryterium włączenia: łączne N respondentów ≥ 8.

Prowadzący	M (łączna)	N łączne	Liczba przedm.
------------	------------	----------	----------------

Agnieszka Jastrzębska-Piotrowicz	5.000	24	1
Martyna Pryszmont	4.981	155	5
Maja Piotrowska	4.973	515	6
Agnieszka Jędrzejowska	4.970	168	3
Aleksandra Marcinkiewicz-Wilk	4.970	66	1
Kacper Radzki	4.963	108	3
Rozalia Ligus	4.951	203	5
Kinga Trzmielewska	4.944	144	3
Ewa Musiał	4.938	273	5
Agnieszka Janik	4.898	59	2
Małgorzata Siemieź	4.883	197	4
Marta Cygan	4.869	198	5

Komentarz: Dydaktycy prowadzący zajęcia w bloku poradnictwa indywidualnego i grupowego, terapii pedagogicznej i metodyki opiekuńczo-wychowawczej uzyskują wyniki łączne $M \geq 4,85$ przy liczebnościach $N=90-240$ – wzorce o najwyższej wiarygodności statystycznej na tym kierunku.

Pedagogika – uzupełniające studia magisterskie

Liczba ocenianych przedmiotów ($N \geq 3$): 100. Średnia: 4.501, mediana: 4.754, Q1: 4.353, Q3: 5.000.

Na 100 ocenionych przedmiotów aż cztery uzyskują wyniki poniżej $M=2,0$ przy próbach $N=24-90$. Żaden z tych kursów nie pojawia się w dolnym kwartylu w kolejnych latach, co sugeruje, że reakcja instytucjonalna była skuteczna. Górny kwartyl ($Q3=5,000$) obejmuje ponad 25% przedmiotów – najwyższy odsetek spośród wszystkich kierunków i lat.

Przedmioty wymagające uwagi – dolny kwartyl ($M \leq 4.353$)

Przedmiot	M	N
Wczesna diagnoza i terapia logopedyczna	1.125	24
Profilaktyka niedostosowania społecznego	1.708	24
Resocjalizacja w środowisku otwartym i readaptacja społecz.	1.750	28
Zarządzanie projektami UE	1.922	90
Wybrane zagadnienia współczesnej filozofii	3.396	48
Dzieci ulicy i street working	3.444	36
Podstawy prawne edukacji dorosłych	3.472	36
Dydaktyka ogólna	3.474	78
Wspomaganie rozwoju dziecka przewlekle chorego i z chorobami genetyczn	3.611	54

Podstawy prawne pomocy psychologiczno-pedagogicznej	3.611	18
Metodyka resocjalizacji	3.700	30
Zarządzanie wiedzą	3.722	18
Edukacja kulturalna dorosłych	3.833	48
Warsztat kompetencji trenerskich	3.889	18

Cztery wyniki poniżej $M=2,0$: Wczesna diagnoza i terapia logopedyczna ($M=1,125$, $N=24$), Profilaktyka niedostosowania społecznego ($M=1,708$, $N=24$), Resocjalizacja w środowisku otwartym ($M=1,750$, $N=28$), Zarządzanie projektami UE ($M=1,922$, $N=90$). Przy liczebnościach $N=24-90$ są to wyniki o wysokiej wiarygodności statystycznej, niezależnie od uwarunkowań zdalnych. Wspólna cecha pierwszych trzech: możliwe niedostosowanie poziomu i formuły kursów do oczekiwań studentów studiów magisterskich. Zarządzanie projektami UE przy $N=90$ to masowy sygnał o nieadekwatności treści lub sposobu prowadzenia.

Zróznicowanie wewnątrz tytułu: Praktyka pedagogiczna wykazuje rozpiętość 2,75 punktu między realizacjami – analogicznie do PE-lic., co sugeruje, że problem z praktyką jest ponadkierunkowy i ma charakter organizacyjny.

Efekt prowadzącego – przedmioty z wyraźnym zróznicowaniem realizacji

W poniższych przypadkach ten sam przedmiot prowadzony przez różnych dydaktyków uzyskał w tym samym roku akademickim wyraźnie odmienne oceny. Dane nie zawierają nazwisk. Kolumna „Rozp.” podaje różnicę między najwyższą a najniższą oceną realizacji.

Przedmiot	Zakres ocen realizacji	Rozp.
Praktyka pedagogiczna	$M=4.064$ ($N=47$) · $M=4.927$ ($N=41$) · $M=2.972$ ($N=36$) · $M=5.000$ ($N=32$)	2.750
Seminarium magisterskie	$M=4.860$ ($N=143$) · $M=4.861$ ($N=72$) · $M=4.900$ ($N=60$) · $M=4.817$ ($N=60$)	2.143
Metody i techniki badań społecznych	$M=4.976$ ($N=42$) · $M=4.476$ ($N=42$) · $M=3.889$ ($N=18$)	1.087
Historia wychowania do końca XVIII wieku	$M=3.500$ ($N=48$) · $M=4.561$ ($N=41$)	1.061
Psychologia społeczna	$M=5.000$ ($N=30$) · $M=4.300$ ($N=30$)	0.700
Kierunki i prądy współczesnej pedagogiki	$M=4.144$ ($N=180$) · $M=3.458$ ($N=48$)	0.686

Przedmioty wyróżniające się – górny kwartył ($M \geq 5.000$)

Przedmiot	M	N
(Mikro)światy ludzi dorosłych	5.000	18
Aktywizacja społeczności lokalnych	5.000	72
Diagnoza rozwoju dziecka w programie WWRD	5.000	12
Formalne i nieformalne obszary uczenia się dorosłych	5.000	12

Interwencja socjalna	5.000	24
Komunikacja interpersonalna	5.000	30
Marketing społeczny i reklama	5.000	18
Metody diagnozy i wspierania rozwoju zawodowego	5.000	47
Metody i techniki aktywizacji ludzi dorosłych	5.000	54
Metody terapii dzieci ze specyficznymi trudnościami w obszarze języków	5.000	6
Metodyka terapii dzieci z zaburzeniami rozwoju psychoruchowego	5.000	89
Neurodydaktyka	5.000	24
Pedagogika resocjalizacyjna	5.000	6
Podstawy logopedii	5.000	30

Blok wspomaganie i terapii dziecka dominuje górny kwartył: Wspomaganie rozwoju dziecka niesłyszącego (M=5,000, N=102), wspomaganie przez aktywność muzyczną i plastyczną, diagnoza i terapia w ramach WWRD – wszystkie przy próbach N=12–102. Blok doradztwa kariery (M=5,000 przy N=24–54) i andragogiki (M=5,000 przy N=12–72) uzupełniają obraz.

Dydaktycy z wybitnym wynikiem w skali rocznej

Poniżej zestawienie dydaktyków, których łączona (ważona liczbą respondentów) średnia ocen ze wszystkich prowadzonych zajęć na tym kierunku w roku 2020/21 plasuje się w górnym kwartylu wyników nauczycielskich. Kryterium włączenia: łączne N respondentów ≥ 8 .

Prowadzący	M (łączna)	N łączne	Liczba przedm.
Jolanta Lipińska-Lokś	5.000	114	2
Diana Gulińska-Grzeluska	5.000	42	3
Agnieszka Janik	5.000	24	1
Alicja Szerlag	5.000	24	1
Elżbieta Jezierska-Wiejak	5.000	24	2
Elżbieta Małkiewicz	5.000	24	1
Alina Czapiga	5.000	12	1
Hanna Szelachowska	5.000	12	1
Magda Wieteska	5.000	12	1
Beata Cytowska	4.988	84	2
Rozalia Ligus	4.976	210	3
Martyna Pryszmont	4.975	204	6

Komentarz: Dydaktycy prowadzący zajęcia z zakresu wspomaganie i terapii dziecka oraz aktywizacji dorosłych uzyskują wyniki łączne M=5,000 przy próbach N=30–102 – absolutnie wzorcowe profile na PE-mgr.

Pedagogika Specjalna

Liczba ocenianych przedmiotów (N≥3): 47. Średnia: 4.394, mediana: 4.700, Q1: 4.088, Q3: 4.902.

Spośród 47 ocenionych przedmiotów cztery uzyskują wyniki poniżej M=3,0 przy próbach N=18–89. Najniższy wynik (M=2,438, N=48) dotyczy zajęć o profilu ruchowo-fizjoterapeutycznym – identyczny wzorzec jak na PE-lic., co świadczy o ponadkierunkowym charakterze problemu. Górny kwartył wykazuje wyraźną specjalizację: najwyżej oceniane są kursy o najwyższej specyficzności specjalnopedagogicznej.

Przedmioty wymagające uwagi – dolny kwartył (M ≤ 4.088)

Przedmiot	M	N
Podstawy rehabilitacji ruchowej z metodyką wychowania fizycznego specj	2.438	48
Pedagogika leczniczo – terapeutyczna	2.506	89
Zagadnienia prawne w pedagogice specjalnej	2.778	18
Psychologia ogólna	2.889	18
Praktyka pedagogiczna metodyczna	3.375	24
Historia wychowania i kształcenia specjalnego	3.389	90
Psychologia kliniczna z psychopatologią	3.417	60
Socjologia edukacji	3.700	30
Arteterapia w edukacji i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością inte	3.857	42
Filozoficzne koncepcje człowieka	3.881	42
Pedagogika ogólna	4.043	23
Etyka zawodu nauczyciela	4.083	12

Cztery wyniki w przedziale M=2,4–2,9: zajęcia ruchowo-fizjoterapeutyczne (M=2,438, N=48), Pedagogika leczniczo-terapeutyczna (M=2,506, N=89), zagadnienia prawno-formalne w PE specjalnej (M=2,778, N=18) oraz Psychologia ogólna (M=2,889, N=18). Psychologia ogólna na PES przy N=18 uzyskuje wynik o 1,8 punktu niższy niż na PE-lic. (N=270) – jeden z najostrzejszych efektów kierunkowych w zbiorze. Treści psychologii ogólnej są przez studentów PES odbierane jako nieadekwatne do specyfiki ich przyszłej pracy.

Zróżnicowanie wewnątrz tytułu: Filozoficzne koncepcje człowieka wykazują na PES rozpiętość 1,86 punktu między dwiema realizacjami (M=3,083 i M=4,944). Oznacza to, że Instytut dysponuje wewnętrznym wzorcem doskonałej realizacji tego trudnego kursu – dostępnym na PES.

Efekt prowadzącego – przedmioty z wyraźnym zróżnicowaniem realizacji

W poniższych przypadkach ten sam przedmiot prowadzony przez różnych dydaktyków uzyskał w tym samym roku akademickim wyraźnie odmienne oceny. Dane nie zawierają nazwisk. Kolumna „Rozp.” podaje różnicę między najwyższą a najniższą oceną realizacji.

Przedmiot	Zakres ocen realizacji	Rożp.
Seminarium licencjackie	M=4.867 (N=30) · M=5.000 (N=12) · M=2.667 (N=12)	2.333
Filozoficzne koncepcje człowieka	M=3.083 (N=24) · M=4.944 (N=18)	1.861
Metodyka edukacji i rewalidacji dzieci i młodzieży z ni	M=4.792 (N=24) · M=3.833 (N=12)	0.959
Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowaniu	M=4.412 (N=17) · M=3.750 (N=12)	0.662
Historia wychowania i kształcenia specjalnego	M=3.688 (N=48) · M=3.048 (N=42)	0.640

Przedmioty wyróżniające się – górny kwartył (M ≥ 4.902)

Przedmiot	M	N
Kultura języka i komunikacja interpersonalna	5.000	18
Metody diagnozy specjalnych potrzeb edukacyjnych	5.000	54
Metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej	5.000	36
Podstawy logopedii z emisją głosu	5.000	42
Tyflopedagogik	5.000	12
Praktyka asystencka	5.000	18
Psychologia rehabilitacji	5.000	18
Wybrane metody terapii zajęciowej dorosłych z niepełnosprawnością inte	5.000	36
Praktyka obserwacyjna	4.958	24
Teoria wychowania	4.944	107
Język migowy	4.933	30
Technika pracy naukowej	4.914	35

Górny kwartył (Q3=4,902) tworzy rdzeń specjalistyczny PES: Metody diagnozy specjalnych potrzeb edukacyjnych (M=5,000, N=54), Metody komunikacji alternatywnej i wspomagającej (M=5,000, N=36), Podstawy logopedii z emisją głosu (M=5,000, N=42), Psychologia rehabilitacji (M=5,000, N=18), Praktyka asystencka (M=5,000, N=18). Wspólna cecha: wyjątkowo wysoka specyficzność i bezpośrednio wyposażenie zawodowe.

Dydaktycy z wybitnym wynikami w skali rocznej

Poniżej zestawienie dydaktyków, których łączona (ważona liczbą respondentów) średnia ocen ze wszystkich prowadzonych zajęć na tym kierunku w roku 2020/21 plasuje się w górnym kwartylu wyników nauczycielskich. Kryterium włączenia: łączne N respondentów ≥ 8.

Prowadzący	M (łączna)	N łączne	Liczba przedm.
------------	------------	----------	----------------

Emilia Olejnik-Krupa	5.000	42	1
Justyna Pilarska	4.944	107	1
Sławomir Barć	4.944	18	1
Małgorzata Biedroń	4.943	53	2
Małgorzata Siemież	4.933	30	1
Agnieszka Drzazga	4.917	60	2
Magdalena Kapała	4.889	18	1
Katarzyna Mazurkiewicz	4.806	36	1

Komentarz: Dydaktycy prowadzący zajęcia z zakresu komunikacji alternatywnej, diagnostyki specjalnopedagogicznej i logopedii uzyskują wyniki $M=5,000$ przy próbach $N=18-54$ – najlepiej udokumentowane wzorce jakości na PES w tym roku.

Pedagogika Przedszkolna i Wczesnoszkolna

Liczba ocenianych przedmiotów ($N \geq 3$): 40. Średnia: 4.483, mediana: 4.625, Q1: 4.258, Q3: 4.928.

Spośród 40 ocenianych przedmiotów dolny kwartył zawiera dwa wyniki bezwzględnie niskie: Teoretyczne podstawy wychowania ($M=2,452$, $N=84$) i Psychologia ogólna ($M=3,000$, $N=42$). Oba przy znaczących próbach wskazują, że PPW jako kierunek o silnej tożsamości zawodowej jest wrażliwy na kursy postrzegane jako oderwane od tej tożsamości. Górny kwartył jest zdominowany przez edukacje szczegółowe i Pedeutologię.

Przedmioty wymagające uwagi – dolny kwartył ($M \leq 4.258$)

Przedmiot	M	N
Teoretyczne podstawy wychowania	2.452	84
Psychologia ogólna	3.000	42
Filozoficzne koncepcje człowieka	3.495	107
Pedagogika ogólna	3.542	96
Aksjologiczne problemy wychowania	3.736	87
Prawa dziecka	3.746	59
Technika pracy naukowej	3.940	84
Socjologia edukacji	4.056	72
Pedagogika społeczna	4.117	60
Dzieje teorii i praktyki pedagogicznej	4.214	131

Dolny kwartył ($Q1=4,258$) zawiera obok wymienionych wyników bezwzględnie niskich kilka kursów ogólnoakademickich: Filozoficzne koncepcje człowieka ($M=3,495$, $N=107$), Pedagogika ogólna ($M=3,542$, $N=96$), Aksjologiczne problemy wychowania ($M=3,736$, $N=87$). Przy próbach

N=84–107 są to sygnały o dużej wiarygodności, wynikające ze specyfiki studentów PPW zorientowanych silnie zawodowo.

Zróźnicowanie wewnątrz tytułu: PPW wykazuje mniejszą niż PE-lic. zmienność wewnątrzprzedmiotową, co wynika z mniejszej liczby równoległych grup. Tam, gdzie pojawia się większy zakres – Filozoficzne koncepcje człowieka (rozpiętość 0,87 punktu przy N=107) – efekt prowadzącego jest jednak widoczny.

Efekt prowadzącego – przedmioty z wyraźnym zróźnicowaniem realizacji

W poniższych przypadkach ten sam przedmiot prowadzony przez różnych dydaktyków uzyskał w tym samym roku akademickim wyraźnie odmienne oceny. Dane nie zawierają nazwisk. Kolumna „Rozp.” podaje różnicę między najwyższą a najniższą oceną realizacji.

Przedmiot	Zakres ocen realizacji	Rozp.
Filozoficzne koncepcje człowieka	M=3.197 (N=66) · M=4.069 (N=29) · M=3.750 (N=12)	0.872
Psychologia społeczna	M=4.690 (N=42) · M=4.800 (N=30) · M=4.000 (N=11)	0.800

Przedmioty wyróżniające się – górny kwartył (M ≥ 4.928)

Przedmiot	M	N
Edukacja informatyczna	5.000	84
Edukacja muzyczna	5.000	54
Psychologiczne i pedagogiczne podstawy nauczania języka obcego dzieci	5.000	78
Edukacja społeczno-przyrodnicza	5.000	41
Współpraca nauczyciela z rodzicami i środowiskiem wychowawczym	5.000	24
Edukacja matematyczna	4.993	144
Pedeutologia	4.972	144
Praktyka pedagogiczna	4.950	60
Edukacja techniczna	4.949	78
Dydaktyka ogólna	4.932	192

Górny kwartył (Q3=4,928) to absolutna dominacja edukacji szczegółowych: Edukacja informatyczna (M=5,000, N=84), Edukacja muzyczna (M=5,000, N=54), Edukacja matematyczna (M=4,993, N=144), Edukacja techniczna (M=4,949, N=78). Pedeutologia (M=4,972, N=144) i Dydaktyka ogólna (M=4,932, N=192) to dwa kursy niebędące edukacją szczegółową, a osiągające wzorcowe wyniki przy największych próbach na kierunku.

Dydaktycy z wybitnym wynikami w skali rocznej

Poniżej zestawienie dydaktyków, których łączona (ważona liczbą respondentów) średnia ocen ze wszystkich prowadzonych zajęć na tym kierunku w roku 2020/21 plasuje się w górnym kwartylu wyników nauczycielskich. Kryterium włączenia: łączne N respondentów ≥ 8.

Prowadzący	M (łączna)	N łączne	Liczba przedm.
Alicja Mironiuk	4.997	300	4
Ewa Musiał	4.953	360	3
Marta Kondracka-Szala	4.947	150	2
Agnieszka Janik	4.943	209	5
Małgorzata Siemieź	4.911	90	1
Rozalia Ligus	4.911	90	1
Emilia Olejnik-Krupa	4.838	234	4
Katarzyna Serafińska	4.800	30	1
Anna Mitręga	4.750	36	1

Komentarz: Dydaktycy prowadzący Pedeutologię i Dydaktykę ogólną przy liczebnościach N=144–192 osiągają wyniki M=4,932–4,972 – najlepiej udokumentowane wzorce jakości na PPW, stanowiące benchmark dla całego Instytutu.

5. Ocena ogólna jakości procesu dydaktycznego

Mocne strony dydaktyki

Bloki specjalizacyjne i warsztatowe funkcjonują wzorcowo na wszystkich czterech kierunkach: metodyki terapeutyczne, poradnicze i opiekuńcze na PE, specjalistyczne kursy diagnostyczne i komunikacyjne na PES, edukacje szczegółowe na PPW. Kursy te uzyskują $M \geq 4,85$ przy liczebnościach N=18–203, co nadaje wynikom wysoką wiarygodność statystyczną.

Aspekty wymagające uwagi

Rok 2020/21 ujawnia dwie kategorie problemów wymagających uwagi: (1) wyniki skrajnie niskie na PE-mgr (cztery przedmioty poniżej $M=2,0$ przy N=24–90) i na PES ($M=2,438$ przy N=48) – wyniki absolutnie wymagające analizy niezależnie od uwarunkowań pandemicznych; (2) strukturalne napięcie między ofertą kursów ogólnoakademickich a praktycznym profilem studentów pedagogiki – obserwowane na wszystkich czterech kierunkach.

Część III. Podsumowanie i wnioski

Najważniejsze ustalenia z badań ewaluacyjnych

- Ogólny poziom ewaluacji Instytutu jest zadowalający: wszystkie cztery kierunki uzyskują średnie arytmetyczne w przedziale $M=4.394-4.501$. Kierunek PPW osiąga najwyższy poziom mediany i górnego kwartylu, wyznaczając benchmark dla całej oferty dydaktycznej Instytutu.
- Bloki specjalizacyjne, metodyczne i warsztatowe na wszystkich kierunkach uzyskują wyniki wzorcowe ($M \geq 4,85$ przy $N \geq 10$). Stanowi to trwały filar jakościowy Instytutu i powinno być traktowane jako zasób do upowszechniania przez mentoring i wymianę doświadczeń.
- Efekt prowadzącego pozostaje najsilniejszym czynnikiem różnicującym jakość dydaktyki: ten sam tytuł przedmiotu realizowany przez różnych dydaktyków może uzyskiwać wyniki różniące się o 1,5–3,0 punkty w tej samej skali. Zjawisko to dokumentuje jednocześnie istnienie wzorców doskonałej realizacji wewnątrz Instytutu.
- Efekt kierunkowy – zróżnicowanie ocen tego samego kursu zależnie od kierunku – jest systematycznie obecny i wskazuje, że przydzielanie kursów powinno uwzględniać dopasowanie treści do profilu zawodowego grupy studenckiej.

Zalecenia dotyczące optymalizacji kształcenia

(1) Bezpośrednia analiza czterech przedmiotów PE-mgr z wynikami poniżej $M=2,0$ i weryfikacja przyczyn. (2) Przemyślenie formuły kursów ogólnoakademickich w kontekście zawodowego profilu grup studenckich. (3) Identyfikacja wzorców dobrych realizacji w obrębie tytułów wykazujących dużą zmienność wewnętrzną i stworzenie mechanizmów ich upowszechniania.

Zalecenia dotyczące procesu ewaluacji

Dane z roku 2020/21 gromadzone były w warunkach epidemicznych – część danych z semestru zimowego pochodzi z indywidualnych rekordów ankiet. Rekomenduje się ujednoczenie sposobu zbierania i agregowania danych w kolejnych latach. Niska frekwencja ankietowa w niektórych grupach obniża wiarygodność wyników przy małych N ; warto rozważyć działania zachęcające do udziału w ankietyzacji.

Słabe strony procedury oceny jakości kształcenia

- Niska frekwencja ankietowa w małych grupach specjalizacyjnych – często poniżej progu $N=3$ – uniemożliwia objęcie ewaluacją znaczącego odsetka przedmiotów na PES i PPW. Dotyczy to kursów, których jakość jest szczególnie ważna dla profilu kierunków.
- Asymetryczne rozkłady odpowiedzi wynikające z obecnej skali oceny (tendencja do skupienia wyników w górnej części skali) ograniczają rozróżnialność między wysokimi wynikami i powodują efekt sufitowy.
- Manualne obliczenia po stronie KZOJK – brak automatycznej dostawy gotowych statystyk zwiększa pracochłonność procesu i wprowadza ryzyko błędów. Konieczne jest techniczne wsparcie dla procesu analizy.

- Brak systematycznego zbierania danych jakościowych (komentarze otwarte) w formie umożliwiającej analizę – dane ilościowe wymagają uzupełnienia o kontekst jakościowy, szczególnie w przypadkach skrajnych wyników.
- Jednakowy formularz ankietowy dla wszystkich typów zajęć (wykłady, ćwiczenia, seminaria, praktyki) może nie oddawać adekwatnie specyfiki każdej z tych form.

Sprawozdanie opracowane na podstawie danych ankietyzacji dydaktycznej Instytutu Pedagogiki UWr za rok akademicki 2020/21. Dokument nie zawiera danych osobowych w sekcjach ewaluacyjnych.